

Μύρων Μιχαηλίδης

«Η Λυρική Σκηνή εφορμά στην κοινωνία»

Έχει μέλλον η Λυρική Σκηνή, ένας από τους πιο προβληματικούς δημόσιους οργανισμούς στον χώρο του πολιτισμού σήμερα; Ποια βήματα έχουν γίνει για τον περιορισμό του χρέους και τι αποτέλεσμα έφεραν; Πώς προετοιμάζεται το λυρικό μας θέατρο για να αντιμετωπίσει τον πιο δύσκολο οικονομικά χειμώνα των τελευταίων δεκαετιών; Γι' αυτά και για άλλα πολλά μας έδωσε απαντήσεις ο νέος καλλιτεχνικός διευθυντής κ. Μύρων Μιχαηλίδης, ο ταλαντούχος αρχιμουσικός που πήρε άριστα στη διοίκηση της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και ήρθε να βγάλει την πολύπαθη Λυρική από το αδιέξοδο στην πιο δύσκολη ώρα. Τον συναντήσαμε στο θέατρο «Ολύμπια» να περιδιαβαίνει σκεπτικές τη σκηνή και να συνομιλεί με συνεργάτες του. Στη μία ώρα που διήρκεσε η συνομιλία μας, για τρία πράγματα μας έπεισε απόλυτα: ότι γνωρίζει σε βάθος τα προβλήματα, ότι εννοεί αυτά που λέει και ότι έχει βάλει σκοπό να κάνει τη μοναδική λυρική μας σκηνή ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό θέατρο με κύρος, χωρίς να υπολογίζει τις δυσκολίες.

Κύριε Μιχαηλίδη, πού βρίσκεται σήμερα η Λυρική σε σχέση με τα υπέρογκα χρέη που την απείλησαν ακόμα και με λουκέτο;

Ξέρουμε όλοι την τρομακτική δυσκολία που βιώνει σήμερα η χώρα. Εμείς έχουμε περιορίσει πάρα πολύ τις δαπάνες, κυρίως σε τομείς από τους οποίους μπορεί κανείς να εξοικονομήσει χρήματα χωρίς να επηρεαστεί το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα. Δηλαδή εξυπνότερες παραγωγές και γενναία περιστολή των εξόδων της διοικητικής λειτουργίας. Έχουμε αυτή τη στιγμή αναστρέψει το αρνητικό ισοζύγιο και δεν δημιουργείται νέο έλλειμμα. Κάθε μέρα που περνάει η Λυρική δεν μπαίνει μέσα, όπως συνέβαινε μέχρι πρόσφατα, με αποτέλεσμα να διογκωθεί το χρέος της και να φτάσει τον Φλεβάρη του 2011 στα 16.800.000 ευρώ. Αυτή τη στιγμή το έλλειμμα της Λυρικής έχει κατέβει στα 11.800.000 ευρώ. Θέλω εδώ να τονίσω ότι η μείωση του ελλείμματος δεν έγινε μόνο από αντίστοιχες έκτακτες επιχορηγήσεις, για τις οποίες άλλωστε ελεγχόμαστε αυστηρότατα, αλλά και από το «hair cut» που πετύχαμε με τους πιστωτές μας.

Με ποιον τρόπο το πετύχατε αυτό;

Εκθέσαμε σε όλους τους πιστωτές μας την κατάσταση και πετύχαμε συμφωνίες από 20 μέχρι και 40% κάτω από το αρχικό χρέος. Έγιναν δεκάδες συναντήσεις με όλους, στις οποίες διαπραγματεύτηκα ο ίδιος. Τους πείσαμε για την αναγκαιότητα όχι μόνο να επιβιώσει το μοναδικό λυρικό μας θέατρο αλλά να «πάει μπροστά» για την επόμενη μέρα. Ίσως και να αγήγαμε κάποιες ευαίσθητες χορδές τους, πάντως είναι γεγονός ότι επιτύχαμε με αυτές τις διαπραγματεύσεις μείωση του χρέους της τάξης του 1.500.000 ευρώ και έπειτα συνέχεια. Είμαστε αισιόδοχοι.

Αυτή η αισιοδοξία πώς μεταφράζεται σε αριθμούς; Δηλαδή ποια είναι η πρόβλεψη αποπληρωμής του υπόλοιπου χρέους σε μια τόσο δύσκολη συγκυρία;

Σύμφωνα με τις εκθέσεις που υποβάλαμε στο ΥΠΠΟΤ και στο υπουργείο Οικονομικών, η αποπληρωμή προβλέπεται στα τέλη του 2012 με αρχές του 2013, με προϋπόθεση την ομαλή ροή των επιχορηγήσεων. Επιπλέον, δημιουργούμε ένα οργανωμένο τμήμα fundraising, το οποίο ουδέποτε υπήρξε στο παρελθόν. Επίσης, να αναφέρω ότι το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος», εκτός από το τεράστιο έργο ανέγερσης του νέου κτιρίου, θα χρηματοδοτήσει την εκπαίδευση προσωπικού ακόμη και στον τομέα της εξεύρεσης χορηγιών. Βεβαίως, κανένας μεγάλος οργανισμός δεν επιβιώνει μόνο με χορηγίες. Χρειάζεται οπωσδήποτε κρατική επιχορήγηση, αλλά είναι κρίσιμο να βρεθούν τρόποι προσέλκυσης περισσότερων χορηγιών, όχι με τη συνήθη «καραμέλα» των κινητήρων, αλλά με μια μαζικιστική άποψη της ΕΛΣ για το εύρος της κοινωνικής της αποστολής και προσφοράς. Με μια «επιθεση πολιτισμού» της Λυρικής, που εντείνει τις δράσεις της παρά την κρίση.

Η «επιθεση πολιτισμού», δηλαδή η διείσδυση της Λυρικής σε μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας, είναι το όραμά σας για την επιβίωση του οργανισμού;

Το «όνειρο» της Λυρικής στην κοινωνία είναι απαραίτητη προϋπόθεση, όχι μόνο για την επιβίωση του οργανισμού, αλλά και για την επόμενη μέρα του. Η Λυρική έχει μια τεράστια δυναμική, που μάλλον δεν την γνωρίζει ούτε η ίδια. Δείτε τις εισπράξεις από τις καλοκαιρινές παραστάσεις στο Ηρώδειο που έφτασαν στο 1.000.000 ευρώ, με τον Ναμπόκο να κάνει τετραπλό sold out. Είναι απίστευτο αυτό που μπορεί να κάνει η Λυρική, αρκεί να το βγάλει προς τα έξω. Αυτό προσπαθούμε να πετύχουμε σήμερα με το «όνειρό» μας στον κόσμο. Ηδη οι πολίτες έχουν αρχίσει και παίρνουν μια γεύση του τι συμβαίνει. Καλλιτέχνες του θεάτρου βγαίνουν από τους καθιερωμένους χώρους και τραγουδούν αποστάγματα από όπερες στις πλατείες με ένα πούλιαν ανοιχτό που κυκλοφορεί στους δρόμους. Επιδιώκουμε να κάνουμε τον κόσμο να εξοικειωθεί και να αγαπήσει το λυρικό μας θέατρο. Κι αυτοί που ενδοχώρα δεν ήξεραν τι ακριβώς είναι η Λυρική να ενδιαφερόνταν για το ανανεωμένο της πρόσωπο.

Κατερίνα Αγγελιδάκη
Φωτο:
Κώστας Δρίμτζις

Θα έχουν συνέχεια αυτές οι δράσεις και τον χειμώνα;

Οι δράσεις μας θα συνεχίσουν και θα ποικίλουν. Ετοιμάζουμε κι άλλα προγράμματα, όπως για παράδειγμα την «όπερα της βαλίτσας», δηλαδή συντετημένες παραστάσεις όπερας, οι οποίες θα παρουσιάζονται σε χώρους κλειστούς, σε πολιτιστικούς οργανισμούς, πνευματικά κέντρα κ.λπ. Στις αρχές του 2012 αρχίζουμε τη διείσδυση στα σχολεία, προετοιμάζοντας το αυριανό κοινό μας. Το επόμενο καλοκαίρι σχεδιάζουμε παραγωγές που θα συνδυάζουν την ξενοίηση σε αρχαιοτέχνες με την παρουσίαση λυρικών δράσεων στους χώρους αυτούς. Με την εφόρμηση των καλλιτεχνών μέσα στην κοινωνία διατηνώνεται η αναγκαιότητα της ύπαρξης του πολιτιστικού φορέα, ενώ παράλληλα προσφέρεται χρώμα και συναίσθημα στο σημερινό γκριζό τοπίο.

Αυτό το όραμα υπηρετεί και το φετινό ρεπερτόριο με τον Μαυρίκο, τον Φασουλή, τον Ζούλα, τον Μοσχόπουλο, οι οποίοι καλούνται να σκηνοθετήσουν στη Λυρική;

Η λυρική τέχνη είναι μια μεγάλη, πολύχρωμη παλέτα προσφοράς, στην οποία μπορείς να συμπεριλάβεις από γνωστές όπερες μέχρι μιούζικαλ και από άγνωστες ελληνικές όπερες μέχρι σύγχρονες όπερες. Εδώ θα πρέπει να πούμε πως δεν είναι αληθές ότι η Λυρική έχει κοινό μιας συγκεκριμένης ηλικίας μόνο. Το κοινό της εξαρτάται από το ρεπερτόριο και από τον τρόπο που αυτό παρουσιάζεται κάθε φορά. Αυτό ήταν ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία στο χτίσιμο του φετινού προγραμματισμού μας. Ανοίγουμε τη βεντάλια και τον ορίζοντα των σκηνοθετικών απόψεων περί τα έργα του λυρικού ρεπερτορίου. Είμαι σίγουρος ότι κάποια από αυτά τα έργα θα παρουσιαστούν από άλλη οπτική γωνία μέσα από τη σκηνοθετική ματιά αυτών των καλλιτεχνών.

Ο Φασουλής πένε θα κομίζει στη Λυρική; Φέτος το καλοκαίρι δεν τα πήγε και τόσο καλά στο Εθνικό, αφού το κοινό δεν τον ακολούθησε.

Ο Φασουλής είμαι σίγουρος ότι θα φέρει κάτι νέο στη Λυρική. Συνεργάζεται μαζί μας για πρώτη φορά. Η προσέγγιση ενός σκηνοθέτη στην όπερα είναι εντελώς διαφορετική από αυτήν του θεάτρου. Είμαι σίγουρος ότι θα απολαύσουμε μια υπέροχη παραγωγή με το «Ελιξίριο του έρωτα», σε σκηνοθεσία δική του. Τον εμπιστεύομαι, όπως και όλους τους συνεργάτες μου.

Εμπιστεύεστε και όλους τους εργαζόμενους της Λυρικής; Είναι γουστός οι χρονίες στρεβλώσεις, οι εργαζόμενοι χωρίς προσόντα, τα ρουφάκια...

Δεν μπορεί κανείς να απαξιώσει το προσωπικό ενός οργανισμού, αν δεν έχει προηγουμένως οργανώσει τη λειτουργία του. Είναι σίγουρο ότι μέσα εδώ υπάρχουν δυνάμεις ανεκμετάλλευτες. Λίσεις στις παθογένειες που αντιμετωπίζει θα δώσει ένας οργανισμός, ο οποίος καταρτίζεται τώρα, με ένα οργανόγραμμα που θα είναι σύνομα έτοιμο, με στόχο μια νέα, σύγχρονη όπερα που θα λειτουργεί με απόλυτα διαφανείς διαδικασίες σε όλους τους τομείς.

Λένε ότι είστε αυστηρός και ότι οι εργαζόμενοι σας φοβούνται λιγάκι.

Έχω μάθει να λειτουργώ με έναν τρόπο οργανωτικό, θεσμικό και διαφανή. Αυτό θέλω να τα δώ και στους συνεργάτες μου. Όμως, θα ήμουν ασυνήθης αν ζητούσα πολλή δουλειά χωρίς να δουλεύει σκληρά εγώ ο ίδιος. Πριν από όλα είμαι αυστηρός με τον εαυτό μου.

Αυτός ο χειμώνας που θα είναι τόσο δύσκολος σας ανησυχεί; Σκέφτεστε αν θα έχει ο κόσμος λεφτά για να πάει στη Λυρική;

Όλο μας ανησυχούμε. Γι' αυτό και έχουμε αυξήσει τα «πακέτα» εκπαιδευτικών εισιτηρίων. Υπάρχει μια μέρα για κάθε παράσταση με έκπτωση 15% σε όλα τα εισιτήρια. Επίσης έκπτωση 20% αν παρακολουθήσει κανείς έναν ορισμένο αριθμό παραστάσεων κ.ο.κ.

Κι αν το κράτος στο άμεσο μέλλον δεν μπορεί να πληρώσει ούτε τις δόσεις για την επίσημη επιχορήγηση των 17.000.000 ευρώ (από 32.000.000 που ήταν παλιότερα), τι θα κάνετε;

Μου δίνετε την ευκαιρία να ξεκαθαρίσω κάτι σημαντικό. Πολλοί νομίζουν ότι αυτά τα χρήματα τα παίρνουν οι τραγουδιστές, η ορχήστρα, οι σκηνοθέτες. Δεν είναι έτσι. Η Λυρική είναι μια μικρή πολιτεία με εργαζόμενους ξυλοκρούς, σιδεράδες, μοδίστρες, γλύπτες, ζωγράφους κ.λπ. Με αυτά τα χρήματα πληρώνονται όλοι, πληρώνουμε λειτουργικά έξοδα, αποπληρώνουμε το χρέος μας και κάνουμε και τις παραστάσεις μας – που φέτος θα φτάσουν τις 170 – σε μεγάλο βαθμό από τα εισιτήρια που κόβουμε. Τώρα, σε σχέση με το σενάριο της απόλυτης καταστροφής που μου θέσατε, θα σας απαντήσω με ένα παραμύθι: Κάποιοι περιπλανώμενοι μουσικοί επισκέπτεται ένα κράτος και ρωτάει έναν από τους πολίτες: «Πού είναι η όπερά σας»; «Δεν έχουμε όπερα», του απαντάει ο πολίτης. «Τι λένε;», απαντάει ο μουσικός. «Ένα κράτος χωρίς κυβερνήσει, σιδηροδρομικό σταθμό και όπερα δεν είναι κράτος». Δεν μπορεί ούτε θέλω να φανταστώ την Ελλάδα χωρίς όπερα. Γι' αυτό είμαι αισιόδοχος.

1. ΜΥΡΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/09/2011 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/09/2011

Σελίδα: 27

Κάθε μέρα που περνάει η Λυρική δεν μπαίνει μέσα, όπως συνέβαινε μέχρι πρόσφατα, με αποτέλεσμα να διογκωθεί το χρέος της και να φτάσει τον Φλεβάρη του 2011 στα 16.800.000 ευρώ. Αυτή τη στιγμή το έλλειμμα της Λυρικής έχει κατέβει στα 11.800.000 ευρώ